

Julklappen som varar ett helt år

Ge bort en helårsprenumeration av Miljömagasinet (50 nr) för endast 380 kronor
Beställ gratis presentkort att lägga under granen

OBS:
Vi kommer inte att skicka ut kortet till alla prenumeranter som vi gjort tidigare utan ni som vill beställa kan ringa 08-640 82 80 eller mejla prenumerations@miljomagasinet.se

Begränsad eftersändning
Vid definitivt avfärdning återvänd med angivande av ny adress: Miljömagasinet, Box 112 03, 100 61 Stockholm

Partipolitiskt, religiöst och fackligt oberoende

Miljömagasinet

Alternativet i svensk press

15 kr 14 november 2014 årg 35 nr 46

Åldrad överenskommelse

Energijöverenskommelsen som förra regeringen la fast 2009 har redan blivit föråldrad genom att grovt underskatta utvecklingen av förnybar energi som solceller. **Sid 3**

Säkerheten i Sahel

Thomas Gurtner är humanitär koordinator för FN i Tchad, länken mellan landets regering och Förenta Nationerna. Arndt Peltner har intervjuat honom. **Sid 4**

Skulder "en säkerhetsrisk"

Den svenska säkerhetspolisen har aktivt gått in och avrått en anställning i regeringskansliet. Den miljöpartianställda pekades ut som en "säkerhetsrisk" efter två dagars anställning. **Sid 4**

Fler kvinnor blir chefer

Allt fler kvinnor i Argentina förenar familjeliv med arbete som chefer – trots stereotypa uppfattningar om könsroller och en ojämn fördelning av hushållsarbete. **Sid 5**

Leipzig – 25 år senare

Christer Sanne deltog i Nerväxtkonferensen i Leipzig i september i år. Hans reflektioner anknyter till höstens 25-årsfirande av Berlinmurens fall. **Sid 6**

Fred med Irland

Efter slaget vid Clontarf 1014, då irländarna slog ihjäl 6 000 vikingar skrevs det aldrig under något fredsfördrag. När Älvdalens spelmanslag nyligen besökte Dublin hade man med sig ett fredsfördrag som svenska och iriska musiker signerade som representanter för sina respektive länder. **Sid 8**

Skrift om stroke

Stroke drabbar varje år cirka 30 000 personer i Sverige. Orsaken är antingen en blodpropp i hjärnan eller ett brutet blodkärl. I Hjärt-Lungfondens skrift *Stroke* berättas om behandlingar, livet efter en stroke och om strokeforskningen. **Sid 9**

Kvinnor för fred

I veckans nummer har Miljömagasinet ett samarbete med organisationen Kvinnor för fred. Medlemmar i Kvinnor för fred får denna tidning. På de fyra mittensidorna kan Miljömagasinet läsare ta del av Kvinnor för freds material. **Mittensidorna**

Vägar till fred

Se mitten

På Bokmässans internationella torg fanns också en bit från glaciären Salajekna, som smälte bort inför besökarna.

Foto: Sanni Gerstenberg

Kvinnor för fred

*För fred på kvinnors villkor – för fredliga konfliktlösningar
Information och studier om fredsfrämjande utveckling*

Samla-möte i Stockholm

Den 20 september träffades Kvinnor för freds styrgrupp Samla för höstens första möte.

Sylvia Rönn redogjorde för ekonomin och konstaterade att budgeten är i balans vad gäller tillgångar och utgifter, enligt preliminär resultatrapport.

Eva Hägerstrand redogjorde för arbetet med seminarier i sju delar om *Kvinnors kamp för fred* finansierad av Folke Bernadotte Akademin. Den genomförs i samarbete med ABF-huset och biografen Zita i Stockholm. Information om hela serien (som nu pågår med välbesökta seminarier) finns på <http://www.kvinnorforfred.se/stor-seminarieserie-om-kvinnokamp-for-fred>.

Rapporter inkom från Kvinnor för freds aktiviteter under sommaren. Ingela Mårtensson

berättade om Nordiskt Forum Malmö. Stämningen hade varit bra och föredragen intressanta. Lena Angviken, som också var på forumet tyckte att internationella frågor belystes för lite.

Almedalsveckan diskuterades: Alla var nöjda med Kvinnor för freds seminarier om Nato som samlade 30-40 deltagare. Planering inför veckan nästa år måste starta i god tid slogs det fast.

Hiroshimadagen firades av Kvinnor för freds lokalgrupper på olika håll: I Laholm fanns Maj Wechselsmanns utställning om Fukushima på biblioteket, på kvällen diktläsning och lyktor i Lagan. I Sundsvall samlades ett 70-tal personer i hamnparken för att lyssna på ett flertal talare från olika folkrörelser. Södra Hälsingland hade ordnat föreläsningar med film, konst och musik samt visade "Motstånd

och hopp" om protesterna mot kalkbrytning i Ojnareskogen. I Stockholm hölls manifestation vid Ridderholmskajen med upprop och lyktor, Läkare mot kärnvapen framträdde på Stortorget. I Göteborg anordnades i samarbete med Fredsam, manifestation som samlade ett 70-tal personer i Vasaparken. Uppsala hade traditionsenlig lyktnedläggning i Fyrisån, 500 flygblad delades ut under dagen.

Sedan diskuterades medlemsvärvning och det planerades för framtida aktiviteter. Kommer Neuron att testas 2015? Vi behöver få veta vilka planerna är och göra efterforskningar via de kanaler vi har. My Leffler, Gun-Britt Mäkitalo och Ingela Mårtensson formerar en "Drönargrupp".

Nästa möte blir den 29 november.

Ny bok om Nato

Utan att Sverige är militärt hotat från något håll har det uppstått en yvig debatt om Sveriges ställning som alliansfritt land. Steg för steg har politiska beslutsfattare och militärer ökat samverkan med den västliga militäralliansen Nato – utan att det finns några militära hot mot Sverige och utan att varje steg prövats mot bakgrund av Sveriges traditionella ställning som neutralt och fredssinnat.

Man har till och med talat om smyganslutning till Nato – att de styrande har velat etablera så många "fakta på marken" att ett beslut om att söka svenskt Nato-medlemskap bara skulle vara en formalitet. Men så långt har det inte gått. Folkopinionen är entydigt mot Nato-anslutning – i Sverige, liksom för övrigt i Finland. Det svenska folket vill som tidigare att landet ska hållas utanför krigiska förvecklingar

Att det fortsatt finns mycket goda skäl för en sådan hållning belyses genom en rad analyserande – och delvis också agiterande – artiklar i denna motskrift till en pågående "Nato-offensiv" från politiker, militärer och opinionsbildare.

Kvinnor för fred i Kiruna manifesterade den 19 september mot användningen av drönare i krig. På höstens första Samla-möte planerades för fördjupade aktiviteter på detta område.

Vill du bli medlem och stötta fredsarbete och kvinnors rättigheter lokalt och globalt?

Årsavgiften är 170 kronor, som stödmedlem betalar du 100 kronor per år.

Sätt in pengarna på plusgirokonto: 439 12 25-2. Glöm inte att ange namn, adress, telefonnummer och eventuell e-postadress.

Läs mer om vårt arbete på www.kvinnorforfred.se.
Adress: Hammarby allé 93, 4 tr, 120 63 Stockholm
Telefon & fax: 08-667 97 27, mobil 076-117 97 27
E-post: kff@telia.com

I ett samarbete med Miljömagasinet ger Kvinnor för fred denna vecka ut sin medlemstidning. Den kommer ut fyra gånger om året. Ansvarig utgivare är Sanni Gerstenberg.

Fredsfrågor och engagemang

Vad gör Kvinnor för Fred på Bokmässan? Med egen monter! Ni skriver väl inga böcker? Så lät det från olika håll innan Sanni Gerstenberg åkte till Göteborg. Men på mässan Bok & Bibliotek finns också Internationella torget och här kommer hennes rapport från några intensiva dagar.

Kvinnor för Fred (KFF) delade monter med Operation 1325 på bokmässans andra våning. Där råder inte kommers i första hand utan där befinner sig sedan många år tillbaka Internationella torget, en mötesplats för all världens frågor enligt programmet. Föreningar, förbund och bokförlag håller till där på små ytor, 55 utställande organisationer i år. I hyran ingår att respektive organisation får presentera sig och sin sak på Internationella torgets Stora eller Lilla scen, miniseminarier rullar på i 20 minuters takt. 170 var det i år på bokmässans fyra dagar.

Upplyser och samtalar

I första hand är Kvinnor för fred där för att informera i montern, ett bord med utbrett material – senaste tidningen, tematidningen, lilla boken om Kiruna-seminariet och några 1325-broschyrer. Våra två rollups bildar bakgrunden, de lyser. Utan bemanning är montern död. Nu

lunkar folk förbi, blickar fångas in. De är på väg till eller från Stora scenen.

– Känner du till FN-resolutionen 1325, säger jag till de passerande.

Ibland stannar de upp. Ingen har hört talas om Resolution 1325. Jag försöker informera i minisamtal om vikten av "lika många kvinnor som män i fredsbyggande arbete". Och så kort-kort om organisationen som nu inarbetar denna resolution sedan 2003. Kunskap och möjligheter med resolutionen måste spridas annars förblir den bara ett pappersdokument, en hyllvärmare. Kvinnor för Fred som organisation är mer känd, framförallt hos kvinnor i medelåldern eller äldre. Det är lätt att bli av med de tidningar jag håller i handen.

Krig, konflikt och fred

Alla montrar i vår närhet verkar handla om krig, konflikt och fred. Min blick faller på Svenska

Palestinakommittén som delar ut ett flygblad om Palestina-Israel-konflikten: *Varför blir det ingen fred?* Texten refererar till Per Gahrton, Palestinas frihetskamp och Amnesty Internationals årsrapporter bland annat.

Vid sidan om Palestinakommittén finns Röda Korsets Ungdomsförbund som värvar för sitt skolmaterial, *När kriget drabbar*. Hela klassuppsättningar kan man få gratis, för grundskolan och gymnasieskolan, för att utforska folkrätten under väpnade konflikter med människor på flykt och barnsoldater.

Intill hittar jag tidningen *Barn* (3/2014) hos Rädda Barnen och tematidningen *Pappor spelar roll*. Där skildras hur människans frånvaro i sydafrikanska familjer föder våld. En väg ur det beteendemönstret bjuder Pappagrupperna på. Dessa träningsgrupper har utvecklats i samarbete med Män för jämställdhet som i sin tur skapats på initiativ av Rädda Barnen. Det började 1993. En droppe i havet av våld och konflikt som i förlängning kan leda till krig? Man blir glad att läsa om förändringen som är möjlig.

Följeslagare på scen

Även på Stora och Lilla scenen handlar många av de 170 seminarierna om områden med konflikt, krig och om vägar till fred. På Stora scenen berättar två så kallade följeslagare, Liv Södahl och David Norlin om sin tid i Palestina i olika byar. Följeslagarna – ett program av Sveriges Kristna Råd – vill dämpa våldet och främja respekt för folkrätten genom sin närvaro. De åker till Palestina och även till Israel – ett uttryck för praktisk solidaritet.

– Vem rapporterar ni till, undrar moderatören KG Hammar.

Gun-Britt Mäkitalo och Birgitta Rang informerar och samtalar om fredsfrågor på Internationella torget.

– Till olika FN-organ som för statistik och kontrollerar om tidigare löften har hållits, svarar David och fortsätter; det är svårt att föreställa sig att det finns ett fullständigt samhällsliv, vardagen pågår trots bomber som faller och stenkastande ungdomar.

– Kunde ni se någon utveckling till det bättre, vill KG Hammar veta.

– Egentligen inte, blir svaret. Bosättarna sprider sig. Ingen ljusning syns. Men små mellanmänniska förändringar pågår. Det viktiga är att människorna vägrar hata varandra, avslutar David Norlin.

Om krigsövningar

På temat *Krig – en bra affärsidé?* i Internationella Kvinnoförbundet för Fred och Frihets (IKFF) regi debatterar Ingela Mårtensson och Veronica Svärd (Feministiskt Initiativ) – båda med specialintresse för säkerhetsfrågor – på Stora scenen med moderatör Anna-Lisa Björneberg från IKFF:s Göteborgskrets.

Efter utredningen *Snö, mörker och kyla* 2003 blev det tydligt att den svenska borgerliga regeringen med bifall av Socialdemokratin ansåg att krigsövningar på svenskt territorium är en bra affärsidé. 2004 beslutade regeringen att ett område i Norrland, lika stort som Belgien eller Blekinge skulle bli internationellt militärt övningsområde. Beslutet togs utan debatt och omröstning i riksdagen och utan att den drabbade befolkningen, samerna, hade tillfrågats. Sedan 2006 pågår internationella krigsövningar i Norrland flera gånger om året.

Som en följd av *Snö, mörker och kyla* har svenskt territorium sålts för militära övningar även på andra ställen, till exempel Göteborgs skärgård, förklarar Ingela Mårtensson och poängterar att skärgården faktiskt är en del av Göteborgs stad, ett rekreativt område och mycket viktigt ur turistsynvinkel.

Tio miljöorganisationer har bildat Skärgårdsuppropet, flikar Anna-Lisa Björneberg in.

– Det enda hotet vi står inför är miljöhotet, menar Veronica Svärd, som understryker att ingen miljökonsekvensbeskrivning har gjorts. Vad händer med alla tungmetaller i vattnet som militären lämnar efter sig?

Samma gäller Vättern som även den ska tas i anspråk som militärt övningsområde, Vättern vår största sötvattenreservoar, påpekar Ingela Mårtensson.

– Vättern blir allt viktigare i den mån Mälaren förlorar sin sötvattenhalt på grund av inträngande saltvatten när havsytan stiger. Pådrivande för Sveriges ökade militarisering är den mycket starka vapenindustrin. På uppmuntran av Ann-Lisa Björneberg berättar Ingela Mårtensson även om tillkomsten av svenska regeringens senaste avtal med Nato, det så kallade världslandsavtalet. Även det skedde utan riksdagsbeslut i augusti.

– Det innebär att Sverige kan bli övningsområde för Nato, inte bara i fall av konflikt.

Veronica Svärd kompletterar: – Nato kan därmed utgå ifrån Sverige som geografisk ort i och med att Nato har för avsikt att bygga ett högkvarter här och det innebär att vi kan få upp till 28 000 Natosoldater som vi ska stödja med ammunition. En upptrappning av militarisering av hela Östersjöområdet.

Ryssland och Nato

Hon menar att Ryssland kommer att intressera sig för Sverige på ett helt nytt sätt när hela väst- och sydflykten är militariserade av Nato. Rysslands huvudfiende är ju Natoländer.

– Det är inte bara vi utan även Finland. Vi kör parallellt med Finland, flikar Ingela Mårtensson in. Vi provocerar fram ett läge som faktiskt är mycket allvarligt.

Sista ordet får Anna-Lisa Björneberg:

– Under hela vår tillblivelse

Utställning Internationella torget, Flippinerna efter tyfonen 2013.

Ingela Mårtensson blir intervjuad om kvinnor i fredsprocesser och resolutionen 1325.

Samtal på årets bokmässa

har vi lärt oss, vi i IKFF och andra freds rörelser där kvinnor är engagerade, att vända på upprustning och militarisering. Det finns alternativ. Vi vill hitta orsaker till bråk och krig och använda mycket mera kunskap om olika länder och diplomati i stället för att demonisera fienden och göra sina enorma förtjänster på krig.

Seminarier finns på <http://bambuser.com/v/4953199>.

Rymdteknologi

På den stora scenen höll Kvinnor för fred i ett seminarium med titeln *Militarisering av rymden*. Det handlade om rymdteknologins avgörande betydelse för det moderna kriget.

På seminariet deltog fredsforskaren Jörgen Johansen tillsammans med Ingela Mårtensson och Lena Angviken från Kvinnor för Fred. Samtalet rörde sig om hur Sverige och Norge bidrar till modern krigföring genom rymdstationer i norr.

På Svalbard och i Antarktis har Norge de senaste 20 åren byggt upp markstationer för satelliter, som används i konflikter och krig. Det är ett brott mot Svalbard- och Antarktistraktaten, som innebär att områdena endast får användas för fredliga ändamål. Jörgen Johansen var mycket kritisk mot de norska politiker som förnekar detta trots uppenbara bevis på motsatsen. Radarn på Vardö, som är belägen nära den ryska gränsen, är en viktig del av USA:s missilförsvar.

Det statliga Rymdaktiebolaget äger rymdraketbasen Esrange utanför Kiruna. Det är världens största satellitmottagarstation med allt större betydelse för militära och kommersiella satelliter. I våras visade TV4 att USA:s drönarkrig stöds av information från Esrange. Ingela Mårtensson ansåg att det borde finnas bestämmelse för export av militär information likaväl som för vapen.

Sverige deltar i det europeiska drönarprojektet "Neuron" tillsammans med Frankrike, Italien, Spanien, Grekland och Schweiz. Avsikten är att tillverka en mycket avancerad drönare som kan klara tung beväpning och göras osynlig för radar. Regeringen beslöt 2005 att bidra med 750 miljoner kronor och motiverar det med att vi ska skaffa oss kunskap. Huruvida Sverige ska producera drönare i framtiden svarar de inte på.

Seminariet visade på betydelsen av nordisk rymdteknologi för modern krigföring samtidigt som politikerna inte talar klarspråk i dessa viktiga frågor.

Kvinnor och konflikt

Om kvinnor i konfliktområden. Det var rubriken till semina-

riet som Ingela Mårtensson och Birgitta Rang höll i på Internationella torgets Lilla scen om FN-resolutionen 1325, Makt åt kvinnor i fredsprocesser. Ingela Mårtensson är ordförande för Operation 1325, organisationen som styrs av sex kvinnoorganisationer, varav Kvinnor för fred är en. Birgitta Rang är styrelseledamot i Operation 1325 och representerar SKV, Svenska Kvinnors Vänsterförbund, ett partipolitiskt obundet, feministiskt och pacifistiskt kvinnoförbund.

Endast om kvinnor spelar en full och likvärdig roll kan vi bygga upp grundvalarna för en hållbar fred. Så sa Kofi Annan, FN:s generalsekreterare (1997-2006). Denna insikt kan anses vara grundbult för FN-resolutionen 1325. Säkerhetsrådet fattade beslut om resolutionen år 2000, bindande för alla 193 medlemsländerna. Vägen dit har varit lång, samhällsförändringen återstår, sammanfattar Ingela Mårtensson och Birgitta Rang.

Upptakten för kvinnornas kamp för jämställdhet började 1915, mitt under första världskriget, då 1300 kvinnor begav sig till Haag i Holland från hela världen för att genomföra en fredskonferens. Först 1975 tog FN upp frågan om jämställdhet mellan könen, fyra globala kvinnokonferenser ordnades 1975-1995 (Mexico City, Köpenhamn, Nairobi, Beijing) med nya strategier och handlingsplaner.

Fred bombas inte fram

I dag talas det mycket om säkerhet, anför Ingela Mårtensson, garanterad av yrkesgrupper som traditionellt är mansdominerade

Foto: Gun-Britt Måkitalo

Ingela Mårtensson, Jörgen Johansen och Lena Angviken, om militariseringen av rymden.

– militär, polis, brandkår med flera. Sveriges myndighet för Fred, Säkerhet och Utveckling (Folke Bernadotte Akademin) nämner i sin sedan 1990-talet pågående Säkerhetssektorreform (SSR) vikten av samhällsstyrning, mänskliga rättigheter, gender (socialt kön) och rättsstatlighet. I konfliktområden är det dock mest militär som råder, menar Ingela Mårtensson och påpekar med eftertryck: Man bombar inte fram fred!

Om man vill förverkliga resolution 1325 måste länderna sätta upp konkreta och mätbara mål med en tidplan.

Operation 1325 riktar sig till Riksdagen men även till skolor, med utbildning och seminarier. Man arbetar också med kvinnoorganisationer i länder i kris,

i Mellanöstern och Sudan. Nätverk i Syrien, handlingsplaner för Jemen – det råder ingen brist på uppgifter! Det nordiska samarbetet anses vara viktigt.

– Hur får vi in yngre kvinnor i arbetet i Sverige, undrar Birgitta Rang och poängterar också; utan medvetna män kommer vi ingenstans.

Nato och Operation 1325

Lilla scenen är fullsatt med människor – mest kvinnor – på pallar och bänkrader. En fråga ur publiken hinns med:

– Finns det en FN-ambassadör för Resolution 1325?

Svaret är nej, nödvändigheten har fallit bort. Däremot vill försvarsorganisationen Nato införliva resolutionen, informerar Ingela Mårtensson:

I slutdokumentet från Natos toppmöte i Wales (4-5 sept 2014) anges resolution 1325 som ett strategiskt argument. Är det ett sätt att använda kvinnor i underrättelsetjänst, undrar Operation 1325.

Sanni Gerstenberg

Foto: Sanni Gerstenberg

Samtal – om böcker? – i Natur och kulturs monter. Årets Bokmässa var välbesökt och en av de mest internationella hittills. Bland de 400 seminarierna finns 66 utomnordiska medverkande, inte minst författare från fokuslandet Brasilien.

Diplomati för överlevnaden

Politikern, författaren och diplomaten Pierre Schori var nyligen på Orust för att tala utifrån sin bok *Minnet och elden*, om traditionen av fredlig konfliktlösning, FN-samarbete, säkerhet och nedrustning. Arrangörer var Fredsrörelsen på Orust med stöd av Sensus och Orust kommun.

Pierre Schori inleder sitt anförande med att betona den påverkan, som vissa tidiga upplevelser haft på hans politiska engagemang och arbete. Memoarbokens titel *Minnet och elden* bär vittnesmål om just detta. Varje kapitel inleds med ett minne som sedan förs ut i det internationella politiska arbetet.

Pierre Schori berättar om två outplånliga minnesbilder från 1945, då han var 6 år. Den första scenen är en himmel mot väster, starkt upplyst av ett eldsken med dova krevader i bakgrunden. Pierre Schori beskådar händelsen tillsammans med sin mamma och allt syns från ett fönster med svarta mörkläggningsgardiner. Detta visar sig vara en bombattack av Royal Air Force mot Gestapos högkvarter i Shell-huset i Köpenhamn.

Det andra minnet är också från 1945, då Pierre Schori med fasa mötte de människor, som kom till Malmö med de vita bussarna och inkvarterades bland annat på familjens hotell Norrvalla. "Jag minns hur mamma bäddade ner utmärklade människor till och med i våra badkar på hotellet".

Han berättar också om ytterligare en tidigare erfarenhet som präglade honom. Vid en tågresa till farfadern i Schweiz gavs sedan en ung Pierre Schori skrämmande upplevelser av ett efterkrigseuropa med svältande människor och sönderbombade städer.

Palestina-Israel

En fråga som Pierre Schori ägnar stor uppmärksamhet åt under föreläsningen är Palestina-Israel-konflikten. Han berättar till exempel om händelsen med 800 judiska kvinnor, vilka med båt skulle färdas från Trelleborg

till sitt nya hemland i Palestina 1947 men som besköts av protektoratförvaltaren England vid ankomsten av Haifa. Jämförelsen "Ship to Haifa", innan Israel fanns, ligger nära till hands med nutida "Ship to Gaza", men med omvända roller.

Som internationell sekreterare 1968 ger Pierre Schori en association till en annan diplomat, som yttat till Golda Meir att "Israels framtid sammanhänger med ett erkännande också av det palestinska folkets rättigheter". Denne diplomat avskedades. "Lösningen är enkel" säger Pierre Schori med eftertryck, "såvida den politiska viljan finns, nu som då. Ekvationen mark mot fred är glasklar!"

Pierre Schori uppehåller sig fortsatt kring Israels ockupation av Palestina och påminner till exempel om den sköra men ändå påtagliga fredsprocess, som inleddes i början av 90-talet, då Nobels fredspris tilldelades Yitzak Rabin, Yassir Arafat och Shimon Peres.

Sten Anderssons samtal med PLO är en förebild och motsvarande samtal bör ske med Hamas i dag och samma i förhållande till Ryssland. Samtal med Putin måste upprätthållas för att undgå återgång till kalla krigets låsningar.

Om nedrustning

Pierre Schori talar också om Palmes nedrustningsinitiativ: "Gemensam säkerhet: ömsesidigt, balanserat, kontrollerat" är den sammanfattande lärdomen, som Pierre Schori framför såsom enda vägen till hållbar fred, fred tillsammans med fienden. Pierre Schori hänvisar till en summering, som han gör i sin bok: "Om inte östpolitik funnits i väst, hade väst(-politik) aldrig

Drygt 130 personer kom när Pierre Schori berättade om sin nya bok och vad verkligt fredsbyggande handlar om.

funnits i öst". Hänvisning sker till Michail Gorbatsjovs mod "att gå vidare i sin öppenhet" som följt också av en försäkran, som lämnades från västs sida att inte låta Nato expandera österut – ett löfte som senare inte visat sig bli respekterat.

Pierre Schori fortsätter att exemplifiera temat "dialog-samtal för en hållbar fred" med utgångspunkt i kapitlet "Palme, Kissinger och Castro". I centrum står det omfattande dialogarbete, som utförts av Olof Palme, i samverkan med Pierre Schori själv, som handlat både om fascismens och kommunismens roll i USA och Europa och USA:s skräck för kommunismens utbredning.

Oberoende aktörer

Pierre Schori betonar också betydelsen av att det, i den globala politiken, finns självständiga, oberoende aktörer, som Olof Palme, som är fria att tala med båda de polariserade sidorna i en konflikt. Många länder är uppbyggda av lojaliteter till USA inom Nato, vilket betraktas som viktigare än solidaritet med drabbade länder. Många länder avstod från att kritisera USA för Vietnamkriget (vilket Palme rakryggad gjorde) och för den illegala invasionen i Irak 2003. Många länder tvingades skriva på ett lojalitetsdokument, i vilket man försäkrade sitt stöd till USA. Danmark sände en ubåt!

Som avslutning på kvällens anförande utgår Pierre Schori

från sista kapitlet i sin bok, *Tillbaka till framtiden?* med underrubriken *Den eviga frågan: Varför krig?* Pierre Schori understryker ånyo sitt budskap om samtalet som bas för hållbar fred genom att hänvisa till tre fredsvänners erhållna nobelpriser 1921, Hjalmar Branting, Anatole France och Albert Einstein. Dessa tre storslagna personer försökte analysera orsakerna bakom individens och nationernas hänfällighet till våld och krig. Branting framhöll att det i Nobels testamente sägs, att fredspriset bör tillfalla män eller kvinnor, som sökt verka för "folkens förbättring, för avskaffande eller minskning av de stående härarna och för åstadkommande av fredskongresser". Allt byggt på Bertha von Suttners brev till Alfred Nobel. Där finns också tankar på sanktioner mot fredsbrytare genom världens samlade makt, ett FN.

Uthållighet och vilja

Pierre Schori summerar sitt anförande med orden "politiken och världen KAN förändras med uthållighet och vilja". Han citerar i sammanhanget Milan Kundera: "Människans kamp mot makten är minnets kamp mot glömskan, att minnas är en fredshandling".

Till sist ger Pierre Schori också några kommentarer kring den aktuella utbåtskrisen. Han menar att den nuvarande incidenten måste ses i ljuset av de tidigare påstådda kränkningarna.

Vi ser en repris av 80- och 90-talen. Allmänheten iakttar något, militären agerar under stort medietryck och diverse ex-

perter uttalar sig. Vissa politiker, så kallade säkerhetskonstuler och myndigheter kräver att vi måste söka vår säkerhet hos Nato och USA. Oblyga paroller lanseras: "Med Nato för friheten", "Ge Nato mark på Gotland!" Analyserna är bristfälliga, man ser inte till den geopolitiska situationen. Sverige hade faktiskt veckan innan samövat med en holländsk ubåt inklusive flygövning. Allt syftar till att förbereda oss för gemensamma aktioner med Nato. Vi måste också inse, att Sverige har bidragit till spänningen i Östersjö-området genom att den avgående regeringen mitt i valrörelsen utan riksdagsbeslut annonserade det så kallade Världlandsavtalet med Nato. Enligt detta avtal kan Nato vid krisläge etablera baser och stationera kärnvapen i Sverige och agera skattefritt.

Samtalsdiplomati

Pierre Schori bär på många exempel där samtalsdiplomatin lyckats. Han avslutar med den svenske konsulten Norling som verkade i Paris under andra världskriget. Genom kontakter med den tyske kommandanten i staden lyckades han vädja för mänskligheten och få den tyska kommandanten att avstå från att demolera Paris inför den tyska reträtten.

Diplomatin är mänsklighetens viktigaste överlevnadsstrategi!

Text och foto:

Birgitta och Bo Edvinsson och Erni och Ola Friholt

Denna text är nedkortad. På http://fredsrörelsen-pa-orust.se/referat_pierre_schori.php kan du läsa texten i sin helhet.

Kvinnor för fred

- Bildades 1978 och är partipolitiskt och religiöst obunden.
- Anordnar kunskapsseminarier om bland annat kärnvapen, vapenexport och kränkningar av mänskliga rättigheter.
- Ger ut rapporter, böcker och häften.
- Påverkar regerings- och riksdagspolitiker genom uppvaktningar och skrivelser.
- Har planerat och deltagit i flera stora internationella fredsmarscher och kvinnokonferenser
- Arrangerar och deltar i demonstrationer.
- Håller i internationella kvinnoprojekt för fred och demokratisering i Israel/Palestina, Irakiska Kurdistan och Västsahara.
- Samarbetar med KFF i Norden, Nederländerna och Schweiz.
- Arbetar aktivt för FN:s resolution 1325 – för att öka kvinnors deltagande i konfliktförebyggande och fredsbevarande arbete.
- Stöder OSSE:s arbete med konfliktlösning utan vapen.
- Stöder organisationer som arbetar mot hedersrelaterat våld.

Kvinnor
för fred

Säger ja till en vapenfri värld

Säger ja till provstopp och nej till kärnvapen

Säger ja till demokrati och fred

Säger ja till omställning av militär verksamhet till civil

www.kvinnorforfred.se